

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. H.

przeciwko Przedsiębiorstwu Zbożowo-Młynarskiemu [...]

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 grudnia 2014 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 31 marca 2014 r.,

1. oddala zażalenie,

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego na rzecz radcy prawnego R. Z. kwotę 2 025 zł (dwa tysiące dwadzieścia pięć) powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 31 marca 2014 r., w sprawie z powództwa J. H. przeciwko Przedsiębiorstwu Zbożowo-Młynarskiemu o odszkodowanie, odrzucił skargę kasacyjną powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 30 lipca 2013 r. z uwagi na niezachowanie przymusu adwokacko-radcowskiego, o którym mowa w art. 87¹ § 1 k.p.c.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł powód, wskazując, że, w jego ocenie, „zaskarżone postanowienia narusza art. 130 § 5 k.p.c. w związku z art. 87¹ § 1 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie. Sąd Apelacyjny wydając zaskarżone postanowienie orzekł o odrzuceniu skargi kasacyjnej wniesionej (podpisanej) osobiście przez powoda powołując się na art. 398⁶ § 2 k.p.c. Tymczasem Sąd Apelacyjny powinien orzec o zwrocie skargi kasacyjnej podpisanej osobiście przez powoda na podstawie art. 130 § 5 k.p.c. w związku z art. 87¹ § 1 k.p.c. Gdyby Sąd Apelacyjny orzekł o zwrocie skargi kasacyjnej powoda z uwagi na naruszenie 87¹ § 1 k.p.c. i miało by to miejsce w czasie, kiedy prawidłowe wniesienie skargi kasacyjnej przez powoda było jeszcze możliwe - wówczas powód miałby szansę na złożenie wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem wywiedzenia przez tego pełnomocnika skargi kasacyjnej sporządzonej w imieniu powoda przez adwokata lub radcę prawnego”.

Żalący stwierdził, że Sąd Apelacyjny, wydając postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej sporządzonej przez powoda osobiście (z naruszeniem 87¹ § 1 k.p.c.), musiał mieć świadomość, że w ramach postępowania zażaleniowego od postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej - nie da się (nie ma legalnych podstaw) uzupełnić braków odrzuconej skargi. Powszechnie bowiem wiadomo, że brak skargi kasacyjnej polegający na jej sporządzeniu z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. jest nieusuwalny. Jedynym sposobem usunięcia tego rodzaju wadliwości skargi kasacyjnej jest ponowne złożenie skargi kasacyjnej sporządzonej w imieniu powoda przez adwokata lub radcę prawnego zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c.- o ile ma to miejsce w terminie wskazanym w art. 398⁵ § 1 k.p.c. W ocenie powoda, wydanie przez Sąd Apelacyjny postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej zamiast zarządzenia o jej zwrocie stanowiło naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy przez uniemożliwienie powodowi wystąpienia o pełnomocnika z urzędu w zakresie wywiedzenia skargi kasacyjnej oraz jej wniesienia do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. Odrzucona przez Sąd drugiej instancji skarga kasacyjna, została sporządzona z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. Stosownie do

powołanego przepisu, w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów i radców prawnych, co oznacza, iż skarga kasacyjna czy też zażalenie powinny być sporządzone i podpisane przez profesjonalnego pełnomocnika, chyba że strona jest osobą mającą kwalifikacje wskazane w § 2 tegoż artykułu. Jeżeli zatem została ona wniesiona przez samą stronę, nie zaś przez jedną z osób wyszczególnionych w przywołanym przepisie, to sytuacji tej nie traktuje się w kategoriach braków formalnych (podlegających uzupełnieniu przez jej podpisanie przez profesjonalnego pełnomocnika), lecz w aspekcie dopuszczalności skargi kasacyjnej. Konsekwencją braku zdolności postulacyjnej strony jest niedopuszczalność skargi kasacyjnej skierowanej przez nią osobiście do Sądu Najwyższego, prowadząca do odrzucenia tego środka odwoławczego bez wzywania o jego uzupełnienie (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 lutego 2012 r., V CZ 132/11, LEX nr 1164756; z dnia 21 września 2011 r., I CZ 59/11 LEX nr 964456; z dnia 5 października 2010 r., IV CZ 67/12, LEX nr 1232817), na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.- gdy postanowienie w tym przedmiocie wydaje sąd drugiej instancji.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu zażaleniowym orzeczono po myśli § 15 w związku z § 6 pkt 6 w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).